

## ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREY KİMLERE DENİLİR ?

- Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ise engelliliği; kişiden ya da bir bütün olarak vücuttan beklenen davranışlar, yetenekler ve görevler olarak ifade edilen normal aktivitelerin yerine getirilmesindeki eksiklik veya sınırlılık olarak tanımlamaktadır.
- 5378 sayılı Engelliler Kanunu'nun 3.maddesine göre engelli; "Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duyuşsal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişi" olarak tanımlanır.

## ENGELLİ HAKLARINDAN KİMLER YARARLANABİLİR ?

- Engelli haklarından yararlanmak için; Sağlık Bakanlığı tarafından engelli sağlık kurul raporu vermeye yetkilendirilmiş bir hastaneden en az %40 oranında engelli sağlık kurul raporu alınmış olmalıdır. Bunun yanında 20 Şubat 2019 tarihinden önce alınmış raporlarda, çocukların özel eğitim almaları için gerekli engel oranında alt sınır %20'dir. 20 Şubat 2019 tarihinde yayınlanan Çocuklar İçin Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik gereği, çocukların raporlarına engel oranı yazılmayacağından, çocukların özel eğitim almaları için özel gereksinim almaları yeterli olacaktır.



## ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN EĞİTİM HAKKI

Özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarına göre eğitim verilmektedir. Bir çocuğun sisteme uyum sağlaması için çocuğun bulunduğu okul veya alacağı eğitim kendisine de adapte olabilecek şekilde sağlanmalıdır. Çünkü birey özel gereksinimli de olsa, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne göre çocuğun "üstün yararı" gereğince "fırsat eşitliği" ilkesine uygun eğitim alması esastır.

REHBERLİK  
SERVİSİ

# MENEKŞE ÖZEL EĞİTİM ANAOKULU

## ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN HAK VE SORUMLULUKLARI

VELİ BİLGİLENDİRME BROŞÜRÜ

Hazırlayan:  
Psikolojik Danışman  
Yasin COŞKUN

Mart, 2022

## HAKLARIM NELER?

- ❖ Özel gereksinimi vatandaşlarımız için Türkiye iş kurumu, halk eğitim merkezleri, mesleki eğitim merkezleri, belediyeler ve engellilerle ilgili dernek ve vakıflar tarafından meslek edindirme kursları açılmaktadır. Meslek edindirme kurslarından yararlanan özel gereksinimli vatandaşlarımıza işe yerleştirmede öncelik tanınır.
- ❖ Özel gereksinimli gençler için Paralimbik ve Deafolimbik Oyunları, Dünya Özel Olimpiyat Oyunları'nda ilk üç dereceyi alanlara milli sporcularda olduğu gibi özel puan verilmektedir. Bu gençler de özel yetenek sınavlarına girmeyerek ve yerleştirme işlemlerini ÖSYM yapmaktadır.
- ❖ İhtime engelli öğrenciler meslek liselerine sınavsız yerleşebilmektedirler.
- ❖ Az gören üniversite öğrencileri fakülte/yüksekokul/ bölüm amirliklerine yazılı olarak başvurarak sınav sorularını büyük puntolu harflerle yazılmış olarak sağlayabilirler.
- ❖ Görme yetersizliği bulunan öğrenciler Braille yazılmış ortaöğretim ders kitapları görme engelliler akşam sanat ve basım evi matbaasında basılıp ihtiyaç sahiplerine talep halinde ulaştırılmaktadır.

- ❖ Görme yetersizliğine sahip bireyler için telefon kütüphanesi ile yüzlerce sesli kitabı ücretsiz olarak 0 800 219 91 91 numaralı hatla hizmete sunulmuştur.



Sosyal Destek Hattı

**Alo 183 hattı ile kadın, çocuk, engelli ve yaşlılarla ilgili konularda talep ve şikâyetlerinizi ücretsiz olarak Bakanlığımıza iletebilirsiniz.**



- ❖ Özel gereksinimli bireyler milli parklardan, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı ören yerleri ve müzelerden de ücretsiz yararlanmaktadırlar.
- ❖ Devlet tiyatroları gösterilerini ücretsiz sunmaktadır.
- ❖ %40 ve üzeri rapor oranına sahip engellilere Türk Hava Yolları tarafından tüm iç hat uçuşlarındaki %20-promosyon ücretleri dışındaki- dış hat uçuş ücretlerinde %25 indirim uygulanmaktadır.
- ❖ Devlet demir yolları ana hat yolcu trenleri ile seyahat halinde %20 indirimlidir
- ❖ Engelliler bilgilendirme, bilinçlendirme, yönlendirme, danışmanlık, bakım, sosyal ve mesleki rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanmak için Büyükşehir Belediyelerinde oluşturulmuş bulunan "Engelli Hizmet Birimleri"ne başvurabilirler.
- ❖ ÖSYM'nin yaptığı Engelli E-KPSS ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından kamuya engelli alımları yapılmaktadır. %40 oranında sağlık kurulu raporu ile başvurularını ÖSYM'ye yapabilirler. İlköğretim, ortaöğretim, lise, üniversite mezunu kişiler E-KPSS' ye girebilir.
- ❖ Kredi Yurtlar Kurumu tarafından %40 ve üzeri engeli bulunan engellilere burs ve yurt başvurularında öncelik tanınmaktadır.
- ❖ Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından işletilen milli parklar, tabiatı koruma alanları ve tabiat parklarına girişte engelli olduklarını gösterir kimlik ya da belgelerini ibraz etme koşuluyla engellilerden ücret alınmamaktadır.
- ❖ Ülkemizde 3 büyük cep telefonu operatörü Turkcell, Vodafone ve Türk Telekom tarafından engelli vatandaşlara özel indirimli cep telefonu tarifeleri ve cep telefonu hizmetleri çıkarılmaktadır.